

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 297.

V Ljubljani, v soboto 27. decembra 1884.

Letnik XII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. januarjem 1885 XIII. leta svojega izhajanja. Ker je mnogim č. g. naročnikom sedaj naročnina pri kraju, prosimo jih uljudno, naj jo izvolijo o pravem času ponoviti, da se jim bo zamogel list tudi znanprej redno pošiljati. Ob enem naj pa, kakor do sedaj, tako tudi na dalje blagovoljno po ustrajnem razširjanji list podpirajo.

„Slovenec“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Tisočletnica

na spomin smrti sv. Metoda apostola slovenskega.

Še nekoliko dni in na naše časomerje poteka tisočletnica pomenljive dobe, v kateri je smrtna kosa presekala blagodejno življenje sv. Metoda 6. aprila 885 v Velehradu na Moravskem in je bilo njegovo trudo truplo položeno v hladno posteljo temnega groba. Severni bratje so v glavnih črtah naslednji vspeled določili:

Bodoče leto 1885 uvede se z jednournim zvo-njenjem po vseh cerkvah kot tisočletnica sv. Metoda; vršile se bodo četiri osmine: od 14. februvarija na spomin smrti sv. Cirila, kateri je 869. leta svoje trudapolne dneve v Rimu dokončal; od 6. aprila na spomin smrti sv. Metoda, kateri je istega dne 885. leto svojo blago dušo izdihnil; od 5. julija na spomin praznika sv. bratov Cirila in Metoda in poslednjič

od 15. avgusta, na praznik vnebovzvetja Marije Device, kateri je posvečena cerkev, kjer počiva traplo sv. Metoda. Slavnost dovrši se na čiselsko nedeljo.

Omeniti je še, da se bode potrudil papeški nuncij tudi v Velehrad in ondi slovesno mašo služil, in da so sv. oče, rimski papež, dali pozidati v cerkvi sv. Klemenca v Rimu na čast sv. Metoda kapelo, katero blagoslové bodoče Metodovo leto. Tako veseli Leona XIII., da se Slovani pripravljajo na veličastno slavljenje tisočletnice Metodove, na spomin prvih slovanskih prosvetiteljev v cerkvenem in knjižnem obziru.

Sv. Metod je bil prvi panonski vladika, kasneje nadvladika, kako bomo toraj mi panonski Slovenci tisočletni spomin svojega največjega duševnega do-brotnika proslavljali? Morebiti bi kazalo, ko bi vladike po vsem Slovenskem s pastirskimi listi pri-merni vspeled objavili in naše ljudstvo za to veliko svečanost navdušili. Tudi sv. misijoni osnovani na podlagi bogoljubnega življenja sv. apostolov slovan-skih bi imeli dovoljen uspeh. Kdor ne bi mogel romati v slavni Velehrad, naj bi mu bilo dovoljeno h kateremu altarju (ali kapeli) na čast sv. Cirila in Metoda postavljenemu na Slovenskem potovati in ondi svojo pobožnost opraviti na pridobljenje duševnih zakladov.

Slovenci! vzvišen pomen je Metodovi tisočletnici, vtrdimo se v veri, katero sta oznanovale slovanska blagovestnika!

Svoji k svojim.

Kar je Rieger, vodja Staročehov, ki so v najnovejšem času neko lastno politiko s preziranjem drugih Slovanov z Madjari napeli, pri Madjarjih za vtrjenje medsebojne prijaznosti med Čehi in Ma-djari tal napravil, spodkopaval mu jih je skoraj vse Mladočeh dr. Julij Gregor, brat državnega po-slanca in mladočeskega voditelja, dr. Edvarda Gregorja, s svojimi uvodnimi članki v „Narodnih Listih“. Kakor sicer nismo politični prijatelji Mladočehov, jim vendar ne moremo odrekati, da bi ne bili prav

delali. Slovan se mora družiti s Slovanom, le na ta način se mu je nadjati boljše bodočnosti! Zadosti smo trdni, kar nas je v Avstriji, da se bomo protivili nemškemu poplavljenju, ako ga bomo združeni pričakovali in prav nič ne potrebujemo za to Madjarov in njihove pomoči. Radostnega srca pozdravili smo letošnje poletje prve očitne dokaze političnega prijateljstva med Madjari in Čehi, ker smo se nadjali, da bo stiskanim Slovanom na korist. Pripoznati pa moramo, da smo se silno motili. Čehi so plačali ali vsaj so pri volji plačati jako visoko ceno za madjarsko prijateljstvo, ceno tako nezmerno, da je noben Slovan ne sme nikdar potrditi! Slo-vake so pri volji izdati in Madjarom iz-ročiti na milost in nemilost! Taka cena je pa vendar-le kaj boljšega vredna, posebno pa še gledé Madjarov, o katerih je dokazano, da sami sebi prepuščeni nimajo nikake prihodnosti, o čemur so tudi že sami prepričani. Slovaško pleme se bode pa še vedno krepkeje razcvitalo, ako bodo žganju slovo dali. In za tako ceno kupujejo si Čehi ma-djarsko prijateljstvo. Prav imajo Mladočehi, da ga skušajo po možnosti spodkopavati. Le čudno je, kako da je dr. Rieger, sicer vodja Čehov in jako političen mož, kaj takega mogel dovoliti in javno izreči.

Svoji k svojim, mora nam biti vsem Slovanom geslo, katerega niti za trenutek ne smemo pozabiti, naj že stanujemo ob globlji Labi ali ob visoki Tatri, v beli Ljubljani ali v jugoslovanski prestol-nici, v gostoljubnem Zagrebu. Ako potrebuješ po-moči, kje je boš preje dobil kakor ravno pri svojih ljudeh. Madjari nam niso dali še nikdar niti bora in ga nam tudi ne bodo, kakor če bi se izneverili narodnosti in bi sami madjaroni postali. Pač pa so nam že mnogo pripomogli do škode. Lep kos banke „Slovenije“ imajo madjarski goljufni agentje na vesti. Mnogo naših ljudi, ki so bili ondi v državnih službah, prišli so ob kruh, ker se niso hotli pro-dati. In s takimi ljudmi hočejo Čehi se združiti? S takimi ljudmi, ki so že mnogo in mnogo Hrvatov prevarili, ki so Slovanom pobrali in vgonobili slo-vaško matico itd., s takimi se hočejo Čehi družiti

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ dodatek.

(Dalje.)

Tajiti pa prosto hotenje človeške volje je nauk zavržen od cerkve. Saj hotenje v človeku trdil je n. pr. tudi Baj, a kar je tajil, bilo je prosto ho-tenje in bil je ravno zaradi tega nauk njegov za-vržen od Pija V. in Gregorja XIII. Ta nauk je po-polnoma protinaraven, soroden panteističnim doktri-nam (naukom, da je vse bog) ali prav za prav po-polnoma panteističen; ker panteizem sam priznava sicer hotenje neskončno večne božje substance (na-rave), katero se razodeva ali javlja v hotenji posam-nih ljudi, a kar tajil, je ravno hotenje, ki se prosto odloči za to ali za drugo dejanje. In res nič dru-gače ne uči o volji človeški oče modernega pante-izma, Spinoza. On v četrtem delu svojega nраво-slovja trdi, da je človek svojim čutom nasproti po-polnoma onemogel in le od slučaja zavisen. Prosto hotenje po Spinozi obstoji v tem, da si je človek svojega poželenja svest, vzrokov pa ne, kateri

poželjenj določujejo. Na drugem mestu pravi: ako bi kamen, katerega iz roke zalučiš, osvestil se, bi verjel, da prosto leti, ker mu ni znano, kdo ga je vrgel. Tako tudi človek meni, da prosto hoče in dela, ker mu ni znana moč, ktera ga goni. Fiat applicatio! Vsekako toraj, da izrečemo sodbo v naj-milejši obliki, pesni, kakor so „Petje vjetega ptiča“ in „V celici“, diše, močno diše po panteističnem duhu in to toliko bolj, ako se jih razmotruje v luči, katero nam je prižgal pesnik v svojem „človeka nikar“. In ker se je, kakor sem že zgoraj omenil, ta pan-teizem v našem veku, zavil na pesimistično stran, in je kot tak sosebno po Stritarji z Nemškega privel tudi v naše slovstvo, zdi se, da je tudi naš pesnik nevedé in nehoté, ker zdi se mi kar nemogoče, da bi katolišk duhoven vedé in hoté vpo-dobljal v svojih proizvodih nazore, kateri v bistvu vničijo krščansko vero; da značajan človek, prizna-vajoč jih za resnične, ne bil mogel še en dan ostati kristijan, tem manj duhoven krščanske vere. A ravno zato pa pričakujem, da bode naš pesnik, ko omisli drugo izdajo svojih prekrasnih poezij, omenjene pesni, in če je še kaj drugih takih, izpustil, ali jih toliko predelal, da se ne bo veren Slovenec več

spodtikal nad njimi. *) Ako dočakamo pa celó drugi zvezek njegovih poezij, upam, da nam ne bo več kalil veselja s takimi nazori, ki so z vero in nраво slovenskega naroda v nasprotji, ker žalostno bi res bilo in sramotno, ako bi ravno oni, ki so že po svojem stanu poklicani narod učiti in braniti mu naj-cenejšo svetinjo, sveto vero, da bi ravno oni dajali verskim nasprotnikom v roke najhujše orožje proti veri sami.

Toda zdi se mi, ljubi Mirko, kaj mi boš očital; to isto, kar sem slišal že od marsikoga, ko sem iz-rekel svoje mnenje o našem pesniku, to namreč, da sem prestrog; da pesnikom ne veljá enaka mera, kakor drugim pisateljem; pesniku da to in tako peva, kakor se v trenutku čuti navdihnjene, on, da ne more tako kakor drugi „trezni“ pisatelji odgovoren biti za to, kar mu iz srca skipi. Tako in enako go-vorjenje je večkrat slišati.

A vprašam, kaj je pa pesnik? Ni li človek, kakor vsakdo drugi? Bodimo trezni, Mirko, in ne dajmo se omamiti od praznih idealističnih sanj, katere nahajamo večkrat pri Nemcih, posebno pri

*) Žalibog, da se to ni zgodilo, dasiravno je bil na to opomnjen takoj o začetku prve izdaje. Vredn.

ter napraviti s Poljaki v zvezi trden jez proti nemškemu nalive? Nikdar ne! Zveza bila bi protinavarna in raztrgala se bo prej, kakor si bo kdo mislil. Mogoče, da so Čehi na to pot zašli iz prijateljstva do Poljakov, kateri so že od nekdaj dobri prijatelji Ogrov. Poljaki imeli so povod madjarskega prijateljstva iskati, kajti imeli so z njimi vred skupnega sovražnika Rusa. Poljaki so Ruse namreč smrtno sovražili, Madjari tudi, kaj je toraj bolj naravnega bilo, kakor da si dva sežeta v roke, ako sta oba na eno pot namenjena. Čehom pa tega ni bilo treba. Česki narod kakor tudi njegovi voditelji so že od davnih časov iskreni prijatelji Rusov, kar je čisto naravno. Čehi tega prijateljstva tudi niso nikdar tajili, da, še več, javno so ga dokazovali celemu svetu, ter so si s tistim dokazom, ki se je v podobi potovanja v Moskvo vršil, pridobili sočutje vsega slovanskega sveta izvzemši morda Poljake. Ves slovanski svet oziral se je z zaupanjem na slovansko stebrovje v zlati Pragi in dolgo časa je kazalo, da se ni motil. Kako trdna dala bi se še le sedaj napraviti vez slovanska, ko sovražstvo do Rusov tudi med Poljaki že pojema, ko so Poljaki sami popustili separatično svoje stališče in vstopili v slovansko kolo, ko se je tudi med Čehi in Poljaki vtrdila vez osebnega prijateljstva, kakoršna se bratrančjem spodobi. Ko bi Čehi pustili Madjare Madjare biti in bi se še dalje brigali za Slovane in za slovansko vzajemnost, bilo bi pač stokrat boljše. Svoji k svojim ima v veliki politiki ravno tako veljavo, kakor pri nas, kadar gremo po olja ali po soli k trgovcu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. decembra.

Notranje dežele.

Dunajski židovski listi si vse prizadevajo od prvega do zadnjega, da bi kolikor mogoče oprali Dunajske gospode, ki so sedeli v upravnem odboru tistih bank, pri katerih so se v poslednjem času prikazala *izneverjenja*. Ob enem si tudi mnogo truda prizadevajo, da bi potolažili iznemirjeni trgovinski svet, kajti tudi ondi se nekterim trgovcem godi, kakor v Ljubljani, da se bojé za svoj denar, ki so ga imeli tu in tam naloženega. Večkrat se je v enakih slučajih že posrečilo židovskim listom pravo javno mnenje zadušiti in pokvarjenega razširiti ali sedaj pa to več ne gré! Dunajčani so siti židovskih sleparij in se malo zmenijo za to, kar jim oni čvekajo. Dunajčani so za trdno prepričani, da to ni še vse, kar je do sedaj prišlo; oni pravijo, da so te goljufije in ti polomi komaj dober začetek tega, kar ima še priti. Tudi je povsem opravičena misel in javno mnenje Dunajskih mož, da imajo poškodovani pravico upravní odbor prijeti za odškodovanje; kajti ako dobiček upravní odbor v podobi mastne dividende in kar je čez tisto, v žep spravi, zakaj bi tudi ne povračal škode, ako se po njegovi malomarnosti napravi. Da je bila kolikor toliko tudi tukaj malelomarnost vzrok, je vrjetno, kajti ravno pri „Eskomptni banki“ so zopet pregledovali blagajnico, ko so zvedeli o izneverjenji pri „Giro- in Kassenvereinu“, toda so vse v redu dobili, če tudi je takrat že dva milijona manjkalo. Jauner je imel namreč narezanega papirja s pravimi ban-

kovci spodaj in zgoraj pokritega toliko, da je defraudacijo pokrtil.

Na *Gališkem* združujejo se cele vasi, le da bi večji uspeh dosegli v narodnogospodarskem oziru. Saj je pa tudi znano, da je ni kmalo dežele, kjer bi bilo narodno gospodarstvo tako ob tla, kakor je je ravno v Galiciji. Ubogega kmeta imajo ondi oderuhi v pesteh ne le tadaj, kedar si kaj na posodo jemlje, temveč tudi tadaj, kadar kaj kupuje. Denarni berantači kakor tudi vaški kramarji so večinoma židje in le-tim so gališki kmetje na milost in nemilost izročeni. Toda kaj milost — kdo bo pri židu o milosti govoril! Pri Bogu je milost za gališkega kmeta, pri židu pa je ni, zato gré posestvo za posestvom na boben. Gorjé mu, kdor jim pride v roke! Tako dolgo ga izjemajo, da zadnja kapljica soka iz njegovega posestva v židovsko mošujo kane, potem pa na boben z njim! Da se bo temu brezsrčnemu odiranju konec storil, jele so vasi snovati večje zadruge iz narodnogospodarskih namenov same med sabo. Ako bodo imele le vsaj na polovico tolikan uspeha, kakor ga imajo med Stajarskimi Slovenci narodne posojilnice, potem si bode Galicija s časoma že še opomogla, kajti zemlje je ondi nezmerno veliko in tudi ni na take majhine kosove razkrojena, kakor pri nas na Kranjskem, kjer je vsled vednega deljenja zemljišč uspešno in prodorno narodno gospodarstvo že skoraj nemogoče.

Vnanje države.

Tudi *anarhisti* imajo svojo vzajemnost, ktera pa navadno le toliko časa traja, dokler jih ne primejo in pred sodnijo ne vlečejo, kjer so si pa junaki dinamita takoj v laseh in drug družega potlačiti skušajo. To se je najbolj jasno sedaj pred prazniki na Nemškem dokazalo. Krepko vzajemnost med anarhisti dokazali so ob priliki pravde na Nemškem njihovih bratje po duhu, francoski anarhisti, ki so v Parizu sklicali velik zbor, na katerem so sklenili, svojim tovarišem na Nemškem poslati častitko ter jih zagotoviti svoje neprestane vdanosti in vernosti. Če tudi je večina teh mož povsem podobna kodelji, ki zažgana hitro splapolá, so vendar značaji med njimi, ki so se z nekim fanatizmom svoje naloge podstopili in jo z občudovanjavnim navdušenjem izvršujejo. Tak značaj ravno je sedaj na Nemškem na smrt ozioroma na petnajst let v ječo obsojeni anarhist Reinsdorf. „Če bi imel tisoč glav, jih rad dam, samo da svoji reči k zmagi pripomorem!“ je pogum, ki je vstani iz človeka divjo zver napraviti, ki trga in mori okoli sebe, kar ji pod roke pride. Ne izbira tak človek nikdar ne! Njemu je pač enako, ali mu njegov dinamit kvišku dvigne prostaka ali generala, berača ali kralja — samo da ga, pa je dobro. In tako so skoraj vsi fanatizirani. Razložek je le ta, da so nekteri silno odločni, drugi zopet bolj strahljivi. Taki ljudje se morajo zatirati ob vsaki priložnosti. Zatirati bi jih morali začeti ob enem v Londonu, Parizu, Zürichu, Berlinu, na Dunaji in v Budapeštu; kajti državi in družini so nevarni.

V *Egiptu* še sedaj niso dognali, kako da bo z državnim dolgom in z javnimi dogodki. Več kot dva meseca pletejo se že obravnave med posameznimi državami, katerih nekatere hočejo zadobiti posvetovalno in odločilno pravico v egiptovskih državnih finančnih zadevah. Med temi ste posebno Nemčija in Rusija, ki na vsak način zahtevate, da bi se jima pri egiptovskem državnem dolgu določila merodajna beseda. Od tega zahtevanja bo skoraj že dobre štiri tedne in sedaj izvolili so gospodje v deželi Faraonov še le odgovor dati na omenjene zahteve. Nubar paša, kajti on je sedaj junak v Kahiri, kjer se pletejo politične spletke, je Nemčiji in Rusiji odgovoril, da on sam, oziroma egiptovsko kraljestvo samo na sebi ne more nikakor dovoliti, da bi se postava o likvidaciji kaj spremenila. Ker pa v tem oziru od nobene strani ni bilo ne le ugovora, temveč je Avstrija

s Francija dotični zahtevanji še celó odobraval in podpirala. Laška je pa tudi rekla, da ji je prav, misli Nubar paša, da bo najbolj prav, ako se v tem smislu velesile med seboj dogovore, na kak način in kedaj da bode stopila Nemčija in z njo Rusija na zahtevano omenjeno mesto. Kakor hitro bodo vse druge velesile, ki so dotično likvidacijsko postavo podpisale, rekle, da so zadovoljne, bo to tudi egiptovski vladi prav in všeč. Mar li bi ne bili državniki bolj prav naredili, če bili bi takoj sklicali konferenco; pa saj bi še te ne bilo potreba. Ravno sedaj ko v Berlinu sedé ter se o Kongu razgovarjajo, bi se bili tudi gledé Egipta lahko pomenili.

Na polotoku *Korea* v iztočni Aziji je že kri tekla in sicer ste se japonska in kitajska stranka med saboj klali, kar jima je le čas dopušal. Začeli so krvavi ples Japonci, ki so kraljevo vlado obdolžili, da je bolj kitajska, nego Kitajci sami. Da bi svojemu mnenju več povdarka dali, poklali so sedem ministrov, kralja pa prisilili, da naj napravi nov kabinet iz mož, ki so Japoncem prijazni. Kitajci so iz začetka gledali, kaj to pomeni, ko so se pa nekoliko premislili, prišli so tudi za nož ter devet Japoncem prijaznih ministrov poklali. Pri tej priložnosti je bil tudi princ Ming-Ming, ki je kraljičen stric, hudo ranjen, pravijo da za smrt. Kralj sam je všel, na kar se je pa v glavnem mestu Seoulu pravo mearsko klanje začelo. Japonske in kitajske čete planile so druga na drugo, zunaj pred mestom so bili pa zopet vojaki, ki niso ravno dosti gledali kam da merijo, temveč so streljali, pobijali in klali, kar so ravno dosegli. Kri je tekla v potokih. Kitajska kakor japonska vlada odposlali ste obe vojakov, da bi se anarhija vstavila in morilnemu klanju konec storil. — Štiri sto in petdeset milj od Koreje bolj proti jugu dvignili so se pa Kitajci v Kochinkini proti katoliškim misijonarjem in katolikom sploh, ktere so kar od kraja moriti jeli. Med umorjenimi je francoski misijonar Reyssak. Iztočna Azija je letos, kakor se vidi povsem že več krvi prelila, kakor vsak drug del sveta.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 26. dec. (Božični oratorij), čigar predstavo sem lani videl pri zadnji predstavi, me je toliko vnel, da sem si ga letos ogledal pri prvi predstavi sv. Štefana dan. Program je ravno tisti, ki razkazuje v petero živih podobah Jezusovo včlovečenje; njegovo rojstvo; pastirce pri jaslicah; sveti trije kralji in beg v Egipt; prva podoba nam razkazuje stari testament v prerokih in sibilah; zadnja pa čiščenje Jezusovo v jaslicah po angeljeih.

V nadrobno razpravljanje posamihih podob se danes ne morem spuščati, ker sem to že storil z dnevom 7. januarja 1884; ne morem pa, da bi kar prezrl predstavo, in bi ničesar ne rekel v slavo in čast dotičnim prečastitim članom, ki pri tem prelepem delu sodelujejo. Z veliko večjo pozornostjo ko prvokrat, sem letos ogledoval si predstavljene podobe; sem pa tudi s še večjo zadovoljnostjo vrnil se na svoj dom.

Glavne vloge so v tako spretnih rokah in tako krasno predstavljene, da sem občudoval velik trud pred in pri predstavi dotičnih čl. članov, ki po svojih obrazih tako čudovito lepo izražujejo misli in čutila; ki naj jih podoba gledalcem vzbuja, in jih ona v sebi ima. Izborna obleka in bengalična razsvitljava storite uspeh toliko sijajniši.

Schillerji, ki o umetnosti in umetnikih govori tako napeto, kakor da bi bila umetnost res nekaj absolutno božjega, umetniki pa viša bitja, prevstvaritelji človeštva in njega odrešeniki. Umetnost ni absolutna, ne sama sebi namen, ona je nekaj čisto človeškega, umetniki pa v ničemer viši od drugih ljudi kot takih, akoprav znajo biti blažega sreča in bolj rahločuteči od drugih. A prav zaradi tega, ker je umetnost čisto človeška, je tudi kakor vse človeško, strogo podvržena zakonom resnice in pravstvenosti, in tako tudi umetnik, nič manj kakor vsi drugi ljudje. Karkoli umetnik ali v besedi ali drugače vpodobi, ima kak pomen, je toraj kaka misel ali ideja. Vsaka ideja pa, ali se zлага z resnico, ki je ena in večna, ali se ne zлага, kaj tretjega je nemogoče. Zato raj pa prvo, kar zahtevamo od pesnika, je, da se ideja, ktero v pesni vpodobi, zлага z resnico. Ako zado- stuje tej zahtevi, ga odobrujemo, blagor mu; ako ne, mu bomo rekli, da je lažnjivec, kriv prerok, kriv učenik. Da, kriv učenik, ker pisatelj vsak, a posebno še pesnik, se že nekako po svojem poklicu postavi drugim za učenika. Da, kriv učenik, ker pisatelj vsak, a posebno še pesnik, se že nekako po svojem poklicu postavi drugim za učenika. Ako tedaj kaj neresničnega izrazi v svojih pesnih, s tem druge

krivo uči in zapeljuje. Vem dobro, da pesnik ni filozof ali matematikar, ki suho in strogo pojmove vpredeli, ter trezno in hladno razloži svoje stavke; ne, pesnik dá svojim mislim vse drugačno obleko, meseno in krvéno, bojno in mnogolično, on skuša najprej dopasti in po tej poti priporočiti svoje ideje. Vendar pa to pesnika nikakor ne oprosti od splošne dolžnosti, da mora biti pokoren resnici.

(Dalje prih.)

Ali so v starih časih tudi davke plačevali?

(Dalje.)

Kdor je pri tem popisovanji nalašč napačno napovedal svoje premoženje, se je jako zeló pregrešil in huda, najhujša kazen ga je zadela. Vse premoženje mu je državna oblast vzela in ga za-se ohranila. A to ni bilo še dovolj, da bi bil poprejšni bogatin moral prijeti za beraško palico; s šibami so ga do krvi pretepli in za sužnja prodali. V najstarejših časih, v prvih letih, ko so imeli to popisovanje, so morali vsi plačevati davek; pozneje pa so najbolj revnim vrstam rimskih državljanov od-

pustili to nalogo in reveži so bili davka prosti. To bi bilo dandanes tudi dobro. Saj zdaj bi moral kmalo še berač od svoje palice in mavhe plačati dohodnino; ko bi ga pa kdo tožil, da si dovolj naprosi, bi kmalo še prihodnino odšteti moral. Sploh pa Rimljani niso vedno in vsako leto plačevali davkov od svojega premoženja. V mirnih letih se niso dosti pulili za tiste dohodke. Drugače je bilo ob vojskinih časih. Ako so na Kapitoliji razobesili zastave v znamenje, da se je vojska pričela, takrat so urno tekli Rimljani v tedanje državne blagajnice in oddajali davke; ali mogoče je pa tudi bilo, da še takrat, ob pričetku vojske, ni pobirala država denarja, ako so bile njene blagajnice polne, kar se je baje nekaterekrat primerilo. Pri nas dandanes seveda kaj tacega ni mogoče. V mirnih časih imamo sušo po blagajnicah, o vojski pa še govoriti ni.

Kolikor bolj so pa Rimljani spuščali se v vojske, toliko bolj grabežljivi so postajali, da jim stare dežele že niso več zadostovale, temveč si novih priboriti želeli, toliko bolj jim je primanjkovalo novcev. Hudo jim je šestokrat predlo za denar. In v taci časih pokazali so rimski finančni svetniki vso svojo modrost in prekanjenost.

Kmaló potem, ko so spodili kralje, jela je

Mali pastirci in mali angeljci se pa tako nežno obnašajo, da je v resnici kaj ljubko gledati te male igralce; kaj prijazno, vsaj meni, je dopadalo, ako so se kakemu malih sem ter tje nekoliko potresle njih še šibke ročice; vem, da ne zadovoljno, ali očesu gledalčevemu — nekako povoljno v zabavo.

Prekrasno je petje, ki razveseljuje občinstvo med predstavami in pri predstavi sami, bodi si že v samospěvu ali v močnem koru. To krasno petje vdarja tako ginljivo na srce, da trenutek za trenutkom hiti kakor blisk v večnost in poslušalec spreminja zemske doline tužni čas v rajski čas.

Ah! ko bi jaz vsim svojim šolarčkom zamogel pokazati dotični šolski nauk po teh podobah! Ti bi si zapomnili pač dobro to stvarino, in brezskrbno bi jih jaz potem o navzočnosti knezoškofjskega nadzornika prašal o tej stvarini, ker sem si svest, da bi dobro znali; vsi, še taki, ki „glave nimajo“. To željo pač imam; in tudi spolnila se bode te dni; ali škoda, da ne samim šolarčkom; bodo pa, odrasli, sami si prišli ogledat krščanski nauk v teh podobah.

Želel bi tudi komur je dana prilika, da bi si slehern ogledal te prekrasne zimske cvetlice, vzrastle v katoliški cerkvi; upam si reči, da žal nikomur ne bo. Kajti te cvetlice, ako jih z očesom ogleduje verno srce, so njemu kakor dišeče kadilo, ki v zaduhlih sobah razganja neprijetnega duha.

Svojim duhovnim sobratom, ako bi ktemu mogoče bilo, da bi iz dežele po tej ali oni poti prišel k tem predstavam, pa z dobro vestjo rečem, da njim nikakor ne bode žal za pota, sitnosti in trud; in, ako bi kateri še kakega prijatelja, osobito kakega šolarja s seboj pripeljal, stavim, da bode dvakrat zadovoljen vrnil se na svoj dom, ker mu bo šolarček celo pot pripovedoval o angeljcih in pastircih, sosebno o onih — v kozuhovini.

Vrh tega bi pa družbo večje veselje pri tem delu navdajalo; ubogim sirotam bi pa marsikteri novič prišrečal, ki bode tim sirotam prav dobro teknil.

Z Rake, 24. decembra. 22. t. m. imeli smo na Raki zbor, h kateremu so bili povabljeni srenjski možje, da bi se posvetovali za razširjanje šolskega poslopja, kajti šola ima za tako veliko število otrok resnično premalo prostora, zavoljo tega je pa gđ. učiteljica Marolt zbolela bila, in ravno tako tudi g. učitelj Hočevan. K temu zboru so se pripeljali g. okrajni glavar iz Krškega, g. nadučitelj Lapajne in pa inženir. Hotli so se imenovani gg. pogovoriti in posvetovati, kako bi naredili, da bilo bi za otroke in za učitelje boljše, ali da bi vzeli hišo v najem in da bi naredili še eno šolo in še enega učitelja, nadomestili ali pa da bi k šolskemu poslopju dozidali, da dobili bi večji prostor. Žalibog, da niso mogli čisto nič skleniti, kajti možje so vzdignili tak krik da ni bilo mogoče sklepati. Eni so kričali, naj bode v kaplaniji šola in g. kaplan naj v farovžu stanuje, drugi so vpili, da ne potrebujemo nič več šole in nobenega učitelja več. Častiti gospodje iz Krškega so polni voz zabavljivih in surovih besedi odpeljali. Pa ne samo omenjeni gospodje iz Krškega so morali veliko nepotrebnega slišati, veliko več zabavljanja je moral preslišati nadučitelj Lunder. Zmirjali

so ga, kar so mogli, in še veliko taci besedi so govorili, da se ne spodobi jih tu sem postavljati. A smé se reči, da bi tukaj prav dobro več razredov in šol potrebovali; bi se znabiti vendar kdo kaj boljšega izučil, kakor vihteti edino le matiko in sekiro. Tukaj namreč v celi veliki fari nimajo domačina, da bi bil duhovnik ali učitelj, ali uradnik ali kakor si bode bolj izobražen. Tudi pri tej šolski komisiji se niso posebno olikano skazali. Kaj bode zanaprej, zdaj še ne vemo.

Iz Celja, 24. decembra. (*Nemčurstvo v občinskem zastopu*) Celjske okolice se vedno bolj in bolj šopiri, kakor ni drugače pričakovati od sedajne večine. Da uraduje le v nemščini, tem se ni čuditi; da pa veliko-nemški kolovodje hočejo kar zdaj že ponemčiti okoličansko fantovsko šolo, to je preveč. Pri današnji seji občinskega odbora je stavil gosp. Fritz Mathes, gostilničar v Celji, trd Nemec, predlog, da se ima v imenovani okoličanski šoli bolj kakor do zdaj podučevati v nemščini. Da je občinski zastop temu predlogu priklimal, je resnično žalostno. Večina občinskih odbornikov ne razumeva nemščine niti v pisavi niti v govoru in se ne more gladko spogovoriti s trdim Nemcem Mathesom in njegovim sekundantom Stibeneggom; zato pa mislijo občinski očetje, napolnjeni z nemškim duhom: česar smo se mi preslabo naučili, to naj popravijo naši fantje, da bodo znali govoriti z gospodi, kateri prihajajo v naše kraje. Zavoljo par privandranih ptujcev naj se vsa soseska ponemči.

Pri današnji seji se nemčurski župan Malle svoji službi odpovedal. Pred enim mesecem so ga sedanji odborniki — nemčurski namreč — še le za župana izvolili; mož je volitev tudi brez ugovora sprejel; kaj pomeni ta nagla odpoved? Ali se mu je začelo daniti, kam nemško-liberalna večina v občinskem odboru vozi? Ali mu je vendar začelo tesno prihajati pri sreči v taki družbi? Ne verujem sicer, da bi Malle prav sprevidel svojega nesrečnega ravnanja; kajti on in edini on je zakrivil, da gospodujejo zdaj nemški liberalci po Celjski okolici. Toda zdi se nam, da so se ga liberalci zdaj sami radi znebili; kajti s tako šviga-švago, kakor je Malle, ne morejo dosti opraviti. Malle je svojo dolžnost za liberalce opravil, k zmagi njim je pripomogel; zdaj naj le gré! „Der Mohr hat seine Pflicht gethan, der Mohr kann gehen!“

Iz Ribnice, 23. decembra. (*Sneg; zornice*.) Vam meščanom se pač dobro godi, ker vam sneg izpod nog pometajo, da se na njem ne spodtaknete in da lahko hodite po snežnem tlaku; a nam hribovcem se drugače godi, posebno tukaj na Pohorji, kjer nam hoče sneg do brade zrasti —; imamo ga že za meter visoko po nižavah; v planini ga je še veliko več.

Obilni sneg pa naših prebivalcev ne straši, ampak jim je prav po volji; saj po snegu „plohe“ k žagi najloži s planine spravljajo in tudi pri hoji našim planinčarjem posebnih neprilik ne dela. Imajo namreč tako zvane „krplje“, ktere na noge nataknejo in hajd po površji snega, in ni se treba bati, da bi se pogreznili.

Zornice, ali kakor mi pravimo „svitne“, ktere se skoro že po vseh farah opravljajo in h katerim

verni tako radi prihajajo, so tudi tukaj precejšno število faranov, posebno pa marsikterega berača v cerkev privabile. Zakaj pa ravno berače? boš rado vedno bralec vprašal. Ribničani imajo namreč lepo, hvalevredno navado, da tisti dan, za ktere svitne najmejo, beračem kruh in sol delijo*); zato pa uboščki ob nedeljah tako pazljivo oznanilo poslušajo, kedaj se bo kruh delil ali pa sol.

Druge verne, kateri niso prišli zaradi kruha in soli — privabila je gotovo ali njih pobožnost, ali pa lepo, milodoneče petje, za ktero naš sicer mali, a za to jako marljivi „chor“ po svojih močeh veliko stori. Javna hvala gre našim vrlim pevkam in marljivemu organistu. O našem petji govoreč, je nekdo po vsej pravici rekel: „Škoda, da je Advent že pri kraju.“

Domače novice.

(*Pastirski list*) premil. knezo-škofa Ljubljanskega izšel je pred prazniki ter se danes po mestu razpošilja. Vsebina mu je strogo cerkvena.

(*Bratovščina sv. Dedinstva Jezusovega*) ima v ponedeljek v nunski cerkvi slovesno službo božjo ob 8. uri zjutraj, z ogovorom ob 4. popoldne.

(*Slovensko gledališče*) je bilo sinoči zopet polno do poslednjega kotička ali da se poslužimo izraza: hiša je bila razprodana. Igrala se je prekrasna Körnerjeva po gosp. Gecelju poslovenjena žaloigra „Zrini ali krščansko-turška vojska pri Sigetu“. Tvarina je sploh znana, toraj preidemo na predstavljajoče osebe. Nastopilo je ta večer več novih igralnih moči, med kterimi nam je bil posebno vseč Soliman (g. Dobrnik); videlo se mu je na vsak korak, in vsaka beseda je pričala, da ni bil prvokrat na odru. Naj bi le večkrat nastopil. Mehmed Sokolovič, veliki vezir, našel je v g. Slavku vrednega predstavljavca, ter mu prav radi priznamo zdaten korak napredka. Solimanov zdravnik Levi (g. Petrič), je dobro izvršil svojo nalogo. Prekrasen bil je pa Nikolaj grof Zrini (g. Kocelj). O tem se pač lahko reče, da je bil junak od nog do glave tako v besedi, mimiki, kakor tudi v dejanji. Gosp. Kocelj nam je tako izvrsten v rudečem telovniku z debelimi gumbami zapetem in irhastih hlačah, kakor v krasni opravi plemenitaša. Njemu je na odru parket ravno tako dobro znan, kakor premožna kmetiška hiša ali bore hribovska koč. Eva, Zrinijeva soproga (gđ. Zvonarjeva), napravila je večeraj ravno narobe vtis, kakoršnega je občinstvo od nje pričakovalo. Nikakor nam ne gre v glavo, kako si je zamogla obleko popravljati in zapestnice ogledavati v tako resnem trenutku, kakor je bil oni, ko je Zrini slovo jemal od nje in Helene njene hčere (gđ. Vrtnikove), ktero je občinstvo s ploskom pozdravilo po celoletnem odmoru. Dobila je krasen šopek. Ad vocem Eva in Helena, zdi se nam, da ste bili ulogi po nesreči zamenjeni, kajti mati videla se je poleg svoje hčerke mlajša, nego hči sama, kar

*) Kje bi se še taka navada nahajala, nam ni znano. Pis.

država sol napravljati na svoje stroške; monopol (pravico samoprodaje) na sol so vpeljali, kakor ga imamo še dandanes. Poprej so posamezniki napravljali sol in jo prosto prodajali; zdaj pa je prevzela ta posel država in vsakdo je moral kupovati državno sol; da ta ni bila ceneja od prejšnje, je lahko umeti. Tudi to še ni pomagalo zapravljivim Rimljanom do polnih žepov. Kmalo so vpeljali še veliko drugih davkov posrednjih in neposrednjih. Kdor je priveslal v lužo, kdor se je pripeljal po suhem v mesto, plačati je moral visoke svote. Pobirali so po cestah cestnino, ob vodah mostnino; zakupniki so oddajali zakupnino in s kmetom vred desetino. Veseli dediči so plačevali davek od dedšine in obrtniki obrtni davek, kakor dandanes dohodnino.

Tudi še druge davke so si izumili. Kdor se do gotovega časa ni oženil, tudi ta je moral za kazen plačati davek v državno blagajnico. Ta davek so pobirali od leta 405 dalje. Tako so rastle davki v Rimu vedno višje in višje. Za časa cesarjev že niso imeli ničesar več, kar bi ne bili mogli obdačiti, razun zaslužkov težakov in dninarjev. Ti ubogi reveži so morali osmi del svojega vsakdanjega zaslužka državnemu nenasitljivemu molohu žrtvovati.

Da vse to ni Rimljanov veselilo, pač ni treba

razkladati. S početka so bolj po tihem godrnjali; ali podobno je bilo to godrnjanje oddaljenemu gromu. Vedno bolj se je bližala nevihta; grom vedno hujši, obupani so željno pričakovali trenutka, ko bo nov gospodar prevzel v svoje roke državno krmilo in do krvi žuleče davke opustil. A to se je malokdaj zgodilo. Silovito so odstavljali in morili cesarje, večinoma le tudi siloviti vojskovodji so na cesarski stol prišli. Skušali so hitro obogateti; ker se jim je že dozdevalo, da dolgo ne bodo vladali, a ubogo ljudstvo zato ni bilo na boljšem, dokler je popolno obožalo.

Vse drugače so imeli Grki vravnane svoje davke. V pravem pomenu besede še davkov imeli niso. Kajti vse svoje navadne stroške pokrivali so z dohodki iz državnih posestev in rudnikov, zaslužkom sužnjev in tributom podjarmljenih ljudstev. Veliko manj pa so tudi Grke stali državni uradniki. Ti niso imeli nikakih plač, temveč v največjo čast so si šteli, da so državni uradniki in ta svoj posel so brezplačno opravljali. Osobni in obrtni davek so jemali samo od onih podanikov, kateri so prostovoljno iskali zavetja pri njih. Grški pravi državljani so bili davka popolnoma prosti; le od svojih sužnjev so plačevali davek in sicer 3 obole, ali po naše krog 20 krajcarjev na leto. Seveda, semtertje se jim je

tudi kak majhen davek vtihotapil; tako n. pr. so Grki v Aleksandriji vpeljali davek, ktere so imenovali „blakonomion“, davek za blazne; tega so plačevali astrologi, to so tisti, kateri so iz zvezd prekovali. Tudi vražarji, glumači, vedeži in mazači so morali tretji del svojih dohodkov oddajati kot obrtnino. Razun teh davkov niso Grki imeli nič plačevati. Največja sramota bi jim bila, ko bili bi morali oddajati zemljišni ali pa obrtni davek. Ravno to jim je bila največja čast, da je državljanovo telo in njegova obrt živela popolno prestost. Tako je bilo z direktnimi davki.

Indirektnih davkov pa so Grki imeli dovolj, in ti so polnili državne blagajnice. Ako je kdo čez državno mejo uvaževal ali izvaževal kterokoli blago, je moral plačati petdeseti del vrednosti kot carino. Vsled tega je pa tihotapstvo lepo cvetelo na Grškem. V Atiki je bilo posebno pristanišče, ktero je ljudstvo „luko tatov“ nazivalo, ker so tam tihotapci svoje kupčije imeli. Ako so grški državni carinski uradniki zalezli tihotapca, se mu ni dobro godilo. Vze' so mu blago in ga hudo kaznovali. Tak tihotapec je bil tudi oče velikega modrijana Biona. Zarad tihotapstva so mu vzeli vse premoženje in njega prodali za sužnja.

(Dalje prih.)

vendar ne more biti. Utis je bil sploh, kakor bi bila Helena hči Zrinjeve prve žene ne pa Evina. Naj se gsdě. Zvonarjeva nikari ne boji nekaj namazanih črnikavih potez, ktere se bodo ljudem zdele za gube starosti, kedar bo igrala vlogo matere in vtis bo še enkrat tolišen. Tudi sicer bi bili ulogi narobe razdeljeni, da bi bila Evo igrala g. Vrtnikova, napravili boljši vtis. Lovro Juranič (g. Danilo) je bil junak vse skozi in je bilo občinstvo tudi vrlo zadovoljno z njim. Posebno primerno ulogo starega Zrinjevega sluga Šerenka imel je pa g. Rus, ki jo je vrlo dobro speljal.

Zadovoljni smo bili tudi z malimi ulogami drugih gospodov, ki so se še precej dobro obnesli in so tako pripomogli k velikanskemu vspehu, kterege so naši vrlji diletantje s to predstavo dosegli. Igralci smejo biti zares ponosni na svoj včerani večer, kar jim je hvaležno občinstvo z obilnim in opetovalnim ploskom radostno priznavalo. Omeniti nam je še prelepe žive podobe konec petega dejanja, predstavljajoče divje klanje hrabrih Zrinjevih junakov s Turki pri vratih Sigeta. Le škoda, da je krasna in zaradi velikanskih samogovorov težka igra tako dolga. Trajala je do 11. ure. Kakor čujemo, se bode igra še enkrat ponovila. Vse skozi srečna misel, in prepričani smo, da se bo zopet vse trlo, tako bo polno. Ob enem opozorujemo naše prijatelje z dežele, naj ne pozabijo vdeležiti se je, kedar se bo zopet igrala.

(Zenari), vodja tukajšnje „Eskomptne banke“, se je sinoči med 6. in 7. uro vstrelil. Prišli so mu na sled, da je banki za 70.000 gld. izneveril (bode pa do 100.000 gld., ako ne več). Kakor se govori, je menda nekemu svojih znancev rekel, da se misli zvečer na Gorenjsko odpeljati. Temu se je to popotovanje sumljivo zdelo in ker je ob enem upravni svetnik „eskomptne banke“, je provzročil nenavaden pregled blagajnice in knjig, pri katerem se je pokazalo omenjenje izneverjenja. Pregled je bil ob treh popoldne; takoj po njem podalo se je nekaj gospodov v Zenarijevo stanovanje ponj, da bi primanjkljaj pojasnil. Zenarija ni bilo doma, pač pa ga je srečal neki detektiv v Franc Jožefa ulicah, ravno ko je hotel na kolodvor oditi, da bi se bil v Trst in morda še kam drugam odpeljal. Le-ta mu reče, da bi podpredsednik banke, g. Kordin, prav rad z njim govoril, naj gre z njim. Zenari je takoj šel z njim. Ko so v hiši na mestnem trgu, kjer ima banka svoj urad, šli po stopnicah iz prvega nadstropja v pritličje, se je Zenari spotoma vstrelil. Pol ure je še živel in je proti sedmem umrl. Prenesli so ga v mrtvašnico k sv. Krištofu.

(O Tschinkelnu) gré po celem mestu govorica, da se je na Dunaji vstrelil. Nam sa ta vest neresnična zdi, ker do sklepa današnjegaa lista nam od ondot nikako poročilo o tem ni došlo.

(Časnikar Konsehegg) je nočoj umrl ter bode jutri ob 1/2 5. uri pokopan.

(Poštne dopisnice) smejo za prihodnje leto tudi privatne tiskarne izdelovati pod pogoji, da je papir ravno take kakovosti in velikosti, kakor oni na ces. tiskovinah. Vsaka taka dopisnica mora imeti napis v nemškem jeziku: „Correspondenz-Karte“, ter je izdelovatelju na izbero to besedo še v katerem drugem jeziku pristaviti ali ne. Dalje mora vsaka taka dopisnica imeti prilepljeno poštno marko za 2 krajcarja. Ako se je drži tudi dopisnica za odgovor, mora tudi ta kolekovana biti. Vse drugačne listnice se ne bodo pripuščale k prometu.

(Božičnico) priredi „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ v Sent-Vidu nad Ljubljano v nedeljo 28. decembra 1884 v svojih prostorih. — Spored: 1. „Besedo o popotovanji rokodelskih pomočnikov na tuje“, govori č. g. predsednik. — 2. Petje. — 3. Tombola. — Začetek ob 5. uri zvečer. — Vstop prost. — K tej zabavi najvljudneje vabi odbor.

(Brambovsko.) Po dosluženih 10 letih v rezervi so izmed tukaj znanih rezervnih častnikov prestavljeni med brambovce naslednji nadporočniki: Evgen Krusič, Josip Muha oba od 17. pešpolka in potovalni učitelj Ernest Kramer od 69. pp. Poročniki: Ivan Jahn od 9. pešpolka, Alfred Rudeš od 25. pp., Josip Šetine, Lorenc Sok, Karl Belec od 47. pp., Aleksander Pucsko od tirolskega polka cesarskih loveev, grof Margheri od 8. lovskega batalijona in pa konjiški poročnik Franc vitez Miklosich od 2. dragonskega polka sin znanega slovanskega učenjaka na Dunaji.

(„Jurij s pušo“) oglašil se je poslednjekrat letos mimogredě. Pravi, da pride po novem letu z

drugo glavo, pobiral bo pa ravno toliko, kakor do sedaj po 3 goldinarje namreč za celo leto. Prvokrat pogledal bo po novem letu po svetu na 10. dan januarija in že naprej obeta, da bo zabavljal.

(Ubili so) na Pragarskem nekega žida, ki je seno kupoval, in kakor se sodi, so mu tudi mnogo denarja pobrali.

Razne reči.

— Politični vjetniki, med kterimi je tudi dosti socijalistov, v ruski trdnjavi Brest-Lipovsk so se dogovorili, da se hočejo po sili oprostiti. Da bi bilo to mogoče, morali so poprej paznike in vojake pomoriti, ker sicer bi se jim bili protistavili. Vse je kazalo, da bo in že so ječali pazniki pod krepkimi pestmi jetnikov, kar jim pridejo vojaki na pomoč, ki so ropot na stražnici pri tleh slišali. Z nasajenimi bajoneti napadli so uporne jetnike, kteri se pa niso ravno mnogo za to zmenili. Vojaki to videti, jeli so srteljati, kar je pa jetnike tako razkačilo, da so se z vso silo na peščico vojakov vrgli in jim puške iz rok iztrgali, s kterimi so najpoprej vojake pobili, potem pa proti vratom drli, ktere so ravno sneti mislili in bi jih tudi bili, ko bi jim ne bila redarska patrola pota prestrigla. Ti so jih nazaj tirali. Pri vsem tem se je pa sedmerim posrečilo uiti. Med beguni so jako nevarni hudodelci, ki so zginili da nihče ne vé kam in kako.

Telegrami.

Brno, 26. dec. Imeli smo volitve za trgovinsko zbornico, ktere so bile pa ovržene in je trgovinski minister druge razpisal.

Rim, 26. dec. Sv. oče pisali so ruskemu caru Aleksandru zavoljo podlahške deputacije. Ob enem pa so omenjali tudi tisočletnice sv. Metoda.

Umrli so:

22. dec. Marija Ažman, tesarjeva udova, 60 let, Trnovske ulice št. 21, pljučnica.

V bolnišnici:

21. dec. Jožef Dolničar, delavec, 35 let, jetika.
22. dec. Janez Kapel, kovač, 30 let, jetika.

Tuji.

24. in 25. decembra.

Pri **Malič**: Schuster, trgovec, iz Trsta. — D. Moreti, zasebnik, iz Vidma. — Jožef Stecher, trg. pot., iz Zadra. — Dr. Kirchhammer, zobni zdravnik, z Dunaja. — Svetina, trgovec, iz Linea. — Janez Sterbene, trgovec, iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Anton Franke, stavb. podvzetnik, s sinom, iz Celovca. — Valt, Oblak, c. k. poročnik, iz Celovca. — H. Trevisini, trgovec, s hčerjo, iz Trsta. — Bertholi, s soprogo, iz Novega grada. — Alojzija Demseher, s sinom, iz Železnikov.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. decembra.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 70 kr.
Sreberna „	82 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	845 „ — „
Kreditne akcije	290 „ 60 „
London	123 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoski napoleonid.	9 „ 74 „
Nemške marke	60 „ 20 „

Priznano nepokvarjene izvrstne voščene sveče

izdelujejo

(4)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bandera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki cen.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (13)

Vis. čast. duhovščini in vsim cerkvenim predstojnikom

voši podpisana srečno in veselo novo leto, in priporoča ob enem svojo bogato zalogo mnogovrstnega blaga, vsakršno cerkveno obleko, posebno lepo svilnato blago za bandera, križe, baldahine itd. Z besedo: sprejemljem ter izvršujem vsako dotično naročilo, in sicer ročno in pošteno, kolikor mogoče po najnižji ceni.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Ana Hofbauer,
Gledališne ulice št. 4.

(2)

Politura za mobilije,

(20)

ktere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanji svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico l gl. 20 kr. proti pošt-nem povzetji razpošilja

L. Epstein,
Wien, IV., Getreidemarkt 17.

Častno diploma: v Zürichu 1883.

Zlato svetinjo: v Nizzi 1884, v Kremsu 1884.

Svirála

(Spielwerke),

ki 4—200 komadov svirajo, brez ali pa s posebnim podarkom, z bobničem, zvončki, kitarico, rajskimi glasovi, harpo itd.

Sviralne skrinjice

(Spieldosen)

od 2—16 komadov; dalje: stala za smedke, švicarske hišice, albumi za slike, pisalna priprava, omarice za rokvice, obtežniki, vaze, tabačnice, mizice za mojskre, steklenice za vino in pivo, stoli itd. Vse na sviranje. Vedno najnovejše in najzborniške, posebno pripravno za razne darila, priporoča

F. H. Heller
v Bernu na Švicarskem. (6)

Le kdor naravnost od nas naroči, dobi pravo blago; cenilnike s podobami pošiljamo franco.

1884 do 30. aprila 1885 zastoj.
razdelilo se bode med kupovalce svirál 100 najljepših komadov, vrednih 30.000 frankov

Zahvaljeva se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,
krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (15)